

INSTITUȚIA PUBLICĂ
UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ
ȘI FARMACIE -NICOLAE TESTEMIȚANU-
DIN REPUBLICA MOLDOVA

PUBLIC INSTITUTION
NICOLAE TESTEMITANU STATE UNIVERSITY
OF MEDICINE AND PHARMACY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

DEPARTAMENTUL COMUNICARE ȘI RELAȚII PUBLICE

COMMUNICATION AND PUBLIC RELATIONS
DEPARTMENT

MD-2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 165, tel.: 022 205-235, 022 205-355, fax : 022 242-411, e-mail: relatiipublice@usmf.md

Nr. 13 din 28.06.2017

REVISTA PRESEI

Asistența paliativă: abordări contemporane și perspective

Elaborat: direcția Relații publice

Tel.: 022 205 355

022 205 253

În data de 28 iunie curent, s-a desfășurat Conferința *Asistența paliativă: abordări contemporane și perspective*, care a întrunit specialiști notorii în asistența paliativă din România și din țara noastră. Printre invitații speciali s-au numărat: Ruxanda Glavan, ministrul sănătății, Liliana Gherman, director al Departamentului de Sănătate Publică, Fundația Soros-Moldova, Rodica Gramma, conferențiar universitar, asistent de proiect, Beatrice Ioan, președintele Comitetului de Bioetică al Consiliului Europei, Valerian Isac, director executiv, Fundația Angelus Moldova, Vladimir Pogoneț, responsabil de Serviciul de Asistență Paliativă, Institutul Oncologic din Moldova, Vladimir Poroș, șef de lucrări în cadrul Disciplinei Îngrijiri Paliative, Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” Iași, medic-șef, Compartimentul Îngrijiri Paliative, Institutul Regional de Oncologie din Iași, România, Andrei Romancenco, director al Centrului Universitar de Simulare în Instruirea Medicală și Galina Buta, conf. univ., Catedra de medicină de familie a USMF „Nicolae Testemițanu”.

Conform politicii actuale a sistemului de sănătate, pacienții aflați în paliative sunt în grija și responsabilitatea medicilor de familie. Din aceste considerente, proiectul a dedicat o mare parte dintre activități dezvoltării capacităților în instruirea medicilor de familie. Ca rezultat, au fost elaborate un program de instruire pentru rezidenții USMF „Nicolae Testemițanu” la modulul Medicina paliativă și unul similar pentru formarea continuă a medicilor de familie, care au fost aprobate de Ministerul Sănătății.

Evenimentul a fost reflectat de următoarele instituții media:

POSTURI DE TELEVIZIUNE: 1

TVR Moldova3

AGENȚIE DE PRESĂ: 1

www.ipn.md..... 5

PORTALURI DE ȘTIRI: 4

www.tvrmoldova.md..... 3

www.soros.md.....7

www.e-sănătate.md..... 8

www.e-sănătate.md.....10

Denumirea canalului media: www.tvrmoldova.md

Titlul știrii: **VIDEO. 100 de medici de familie au învățat cum să-i îngrijească pe bolnavii aflați în stadiu terminal**

Data publicării: **28.06.2017**

Categoria: **social**

Articol pozitiv/neutru/negativ: **neutru**

Rezumat: În cadrul proiectului de instruire a fost creată o echipă multidisciplinară de terapeuți, medici de familie, anesteziști, oncologi, psihologi și filosofi. Toți au fost instruiți ca formatori, pentru a avea abilitățile necesare să prezinte în continuare acest curs. Pentru a le alina chinul, medicii vor trebui să discute cu bolnavii prin așa-numita scară de apreciere a durerii. În plus, au asimilat și alte metode noi de tratament paliativ. „Dozarea corectă a stupefiantelor. Și medicii au înțeles că nu există doză maximă. Există pragul de durere și pacientul să trăiască fără durere”, a menționat Galina Buta, medic de familie, Catedra de medicină de familie. Experții din străinătate susțin că Republica Moldova nu este restantă la acest capitol, sunt respectate recomandările internaționale și medicina este pe calea cea bună de dezvoltare.

Link: <http://tvrmoldova.md/social/video-100-de-medici-de-familie-au-invatat-cum-sa-ingrijeasca-bolnavii-aflati-in-stadiu-terminal/>

0:00 / 2:31

Share 76 Tweet 0 G+ 0 Share 76

28.06.2017 20:50 Sursa foto: TVR Moldova

VIDEO. 100 de medici de familie au învățat cum să-i îngrijească pe bolnavii aflați în stadiu terminal

Viața bolnavilor cronic fără a mai suporta dureri este o artă. Și nu e un lucru imposibil, atât timp cât dorința pacientului e lege pentru doctori. 100 de medici de familie și 50 de manageri ai instituțiilor medicale au fost instruiți în domeniul tratamentului paliativ. Iar, în premieră pentru Republica Moldova, studenții anului 5 de la medicină vor studia modulul obligatoriu de „Asistență Paliativă”.

Să îngrijești un bolnav cronic e muncă grea, spun medicii de familie. Cel mai greu este să îi dai pacientului un diagnostic incurabil.

„Nu atât nu știam, cât eram precauți și ne-au învățat să comunicăm mai eficient diagnosticul”, a spus medicul de familie Gheorghe Nicula.

În cadrul proiectului de instruire a fost creată o echipă multidisciplinară de terapeuți, medici de familie, anesteziști, oncologi, psihologi și filosofi. Toți au fost instruiți ca formatori, pentru a avea abilitățile necesare să prezinte în continuare acest curs. Pentru a le alina chinul, medicii vor trebui să discute cu bolnavii prin așa-numita scară de apreciere a durerii. În plus, au asimilat și alte metode noi de tratament paliativ.

„Dozarea corectă a stupefiantelor. Și medicii au înțeles că nu există doză maximă. Există pragul de durere și pacientul să trăiască fără durere”, a menționat Galina Buta, medic de familie, Catedra Medicină de Familie.

Experții din străinătate susțin că Republica Moldova nu este restantă la acest capitol, sunt respectate recomandările internaționale și medicina este pe calea cea bună de dezvoltare.

„Realizați câțiva pași importanți, aveți un protocol de paliativă, aveți deja o implicare a medicului de familie în îngrijirea paliativă”, a subliniat Vladimir Poroc, medic, Institutul de Oncologie.

Cursul de asistență paliativă va ține două săptămâni și se desfășoară la Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală.

În cadrul proiectului s-au editat două manuale de Medicină Paliativă pentru studenți și pentru medicii de familie. 500 de manuale vor fi oferite Bibliotecii Științifice Medicale a USMF „Nicolae Testemițanu”, iar 700 de manuale vor fi distribuite specialiștilor din sistemul național de sănătate. Instruirea a avut loc în cadrul unui proiect finanțat de Fundația Soros Moldova.

Denumirea canalului media: www.ipn.md

Titlul știrii: **Asistența paliativă: abordări contemporane și perspective**

Data publicării: **27.06.2017**

Categoria: **societate**

Articol pozitiv/neutru/negativ: **pozitiv**

Rezumat: Conferința *Asistența paliativă: abordări contemporane și perspective* va întruni specialiști notorii în asistența paliativă din România și din țara noastră. Printre invitații speciali se numără: Ruxanda Glavan, ministrul sănătății, Liliana Gherman, director al Departamentului de Sănătate Publică, Fundația Soros-Moldova, conf. univ. Rodica Gramma, asistent de proiect, prof. Beatrice Ioan, președintele Comitetului de Bioetică al Consiliului European, Valerian Isac, director executiv, Fundația Angelus Moldova, Vladimir Pogoneț, responsabil de Serviciul de Asistență Paliativă, Institutul Oncologic din Moldova, Vladimir Poroch, șef de lucrări în cadrul Disciplinei Îngrijiri Paliative, Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” Iași, medic-șef, Compartimentul Îngrijiri Paliative, Institutul Regional de Oncologie din Iași, România, Andrei Romancenco, director al Centrului Universitar de Simulare în Instruirea Medicală și Galina Buta, conf. univ., Catedra de medicină de familie a USMF „Nicolae Testemițanu”.

Link: <http://www.ipn.md/ro/comunicate/6703>

Politică

Societate

Economie

Integrare Europeană

Special

Arhiva

Căutare

COMUNICATE DE PRESĂ

Print | Send by email

Asistența paliativă: abordări contemporane și perspective

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova vă invită la Conferința de închidere a proiectului *Fortificarea capacităților de instruire în asistența paliativă*, finanțat de Fundația Soros-Moldova.

Evenimentul se va desfășura miercuri, **28 iunie** curent, cu începere de la ora **13:00**, în Sala Senatului a USMF „Nicolae Testemițanu”, Blocul didactic central (bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 165).

Conferința *Asistența paliativă: abordări contemporane și perspective* va întruni specialiști notorii în asistența paliativă din România și din țara noastră. Printre invitații speciali se numără: Ruxanda Glavan, ministrul sănătății, Liliana Gherman, director al Departamentului de Sănătate Publică, Fundația Soros-Moldova, conf. univ. Rodica Gramma, asistent de proiect, prof. Beatrice Ioan, președintele Comitetului de Bioetică al Consiliului European, Valerian Isac, director executiv, Fundația Angelus Moldova, Vladimir Pogoneț, responsabil de Serviciul de Asistență Paliativă, Institutul Oncologic din Moldova, Vladimir Poroch, șef de lucrări în cadrul Disciplinei Îngrijiri Paliative, Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” Iași, medic-șef, Compartimentul Îngrijiri Paliative, Institutul Regional de Oncologie din Iași, România, Andrei Romancenco, director al Centrului Universitar de Simulare în Instruirea Medicală și Galina Buta, conf. univ., Catedra de medicină de familie a USMF „Nicolae Testemițanu”.

Pe parcursul manifestării participanții își vor fortifica capacitățile pentru dezvoltarea și aplicarea unor îngrijiri adecvate și corecte pacienților aflați în stări terminale. În cadrul forumului vor fi abordate mai multe subiecte, precum: *Asistența paliativă în Republica Moldova: provocări și realizări*, *Protejarea demnității pacientului muribund: abordări legale și etice la nivel internațional*, *Managementul durerii în paliative: întrebări actuale ale sistemului de sănătate din Republica Moldova*, *Instruirea prin simulare a abilităților necesare în asistența pacientului aflat în paliative*, *Asistența paliativă în practica medicului de familie ș.a.*

Conform politicii actuale a sistemului sănătății, pacienții aflați în paliative sunt în grija și responsabilitatea medicilor de familie. Din aceste considerente, proiectul a dedicat o mare parte din activități dezvoltării capacităților în instruirea medicilor de familie. Ca rezultat, au fost elaborate un program de instruire pentru rezidenții USMF „Nicolae Testemițanu” la modulul Medicina paliativă și unul similar pentru formarea continuă a medicilor de familie, care a fost aprobat de Ministerul Sănătății. De asemenea, în curriculumul universitar a fost introdus un modul de instruire în Medicina paliativă, care a devenit obligatoriu pentru studenții din anul V de la facultățile de Medicină nr. 1 și Medicină nr. 2. Ca urmare, în anul universitar 2016-2017, în premieră, toți studenții din anul V au trecut modulul de 40 de ore dedicat asistenței paliative, unde, pe lângă subiectele clinice, managementul durerii și al simptomelor pacientului în paliative, s-a pus accent pe subiecte dedicate comunicării diagnosticului grav, aspectelor spirituale, psihologice și religioase în abordarea comunicării cu acești pacienți și cu familiile lor.

Un rezultat important al proiectului constituie editarea a două manuale de Medicina paliativă pentru studenți și pentru medicii de familie: cinci sute de manuale pentru studenți au fost oferite Bibliotecii Științifice Medicale a USMF „Nicolae Testemițanu”, iar 700 de manuale vor fi distribuite specialiștilor din sistemul național de sănătate.

Proiectul *Fortificarea capacităților de instruire în asistența paliativă* a fost implementat la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova în perioada ianuarie 2016 – iunie 2017.

Denumirea canalului media: www.soros.md

Titlul știrii: **Fundația Soros-Moldova susține dezvoltarea educației durabile în asistența paliativă, în cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie N. Testemițanu**

Data publicării: **27.06.2017**

Categoria: **societate**

Articol pozitiv/neutru/negativ: **pozitiv**

Rezumat: Asistența paliativă este un domeniu care necesită abordare interdisciplinară. Prin urmare, în cadrul proiectului a fost constituită o echipă multidisciplinară de specialiști, de la diferite catedre - clinicieni terapeuți, medici de familie, anesteziologi, oncologi, psihologi și filosofi. Echipa a fost instruită, pentru a avea cunoștințele și abilitățile necesare să predea cursul de Asistență Paliativă. Instruirea a presupus un program de patru luni, oferit de Centrul de Studii pentru Medicină Paliativă al Fundației HOSPICE Casa Speranței Brașov, România. Douăsprezece persoane de la USMF „Nicolae Testemițanu” au fost certificate ca formatori în asistența paliativă.

Link: <http://www.soros.md/event/sustinere-asistenta-paliativa-universitatea-de-medicina>

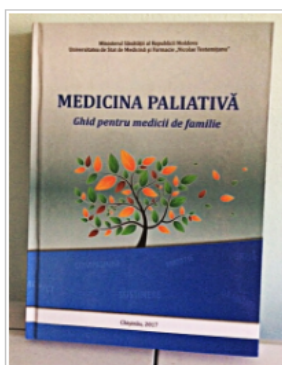
FUNDAȚIA SOROS-MOLDOVA SUSȚINE DEZVOLTAREA EDUCAȚIEI DURABILE ÎN ASISTENȚA PALIATIVĂ, ÎN CADRUL UNIVERSITĂȚII DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE N. TESTEMIȚANU

Departamentul Sănătate Publică al Fundației Soros-Moldova a oferit suport pentru dezvoltarea și implementarea programelor de instruire în domeniul Asistenței Paliative la nivel universitar, post-universitar și de formare continuă în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”, inclusiv pentru formarea formatorilor. Susținerea financiară a fost oferită în cadrul proiectului „Fortificarea capacităților umane în domeniul Îngrijirii Paliative în Republica Moldova”.

Asistența paliativă este un domeniu care necesită abordare interdisciplinară. Prin urmare, în cadrul proiectului a fost constituită o echipă multidisciplinară de specialiști, de la diferite catedre - clinicieni terapeuți, medici de familie, anesteziologi, oncologi, psihologi și filosofi. Echipa a fost instruită, pentru a avea cunoștințele și abilitățile necesare să predea cursul de Asistență Paliativă. Instruirea a presupus un program de patru luni, oferit de Centrul de Studii pentru Medicină Paliativă al Fundației HOSPICE Casa Speranței Brașov, România. 12 persoane de la USMF „Nicolae Testemițanu” au fost certificate ca formatori în asistența paliativă.

Totodată, în cadrul proiectului a fost elaborat modulul de instruire în Medicina Paliativă, care a devenit obligatoriu în programul universitar pentru studenții anului 5 de la Facultatea de Medicină. Astfel, în premieră, începând cu anul universitar 2016-2017, toți studenții anului 5 au trecut acest modul. Cursul, de 40 de ore, este dedicat asistenței paliative, iar, pe lângă subiectele clinice, managementul durerii și a simptomelor pacientului în paliative, studenții au învățat subiecte dedicate comunicării diagnosticului grav, aspectelor spirituale, psihologice și religioase în abordarea acestor pacienți și a familiilor lor.

În Republica Moldova pacienții paliativi sunt în grija și responsabilitatea medicilor de familie. Din acest motiv, o parte din activitățile proiectului s-au axat pe dezvoltarea capacităților în instruirea medicilor de familie. În rezultat, a fost elaborat programul pentru modulul Medicina Paliativă pentru rezidenții din această specialitate și programul pentru formarea continuă a medicilor de familie practicieni, aprobat la nivel de Ministerul Sănătății. Mai mult, în cadrul proiectului, peste 100 de medici de familie din întreaga țară au beneficiat de un curs de 40 de ore. Instruirea a inclus atât seminare teoretice, cât și lecții practice, desfășurate la Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală. Atât studenții anului 5, cât și medicii la perfecționare, au fost implicați în jocuri de scenarii, simulări și debriefing-uri.

Pentru ultima etapă a proiectului este planificată instruirea a 50 de manageri ai instituțiilor medicale. Aceștia urmează să își fortifice capacitățile pentru dezvoltarea și aplicarea în practică a unor îngrijiri adecvate și corecte pacienților aflați în stări terminale. Managerii urmează să fie instruiți, în special, în aspectele juridice și organizatorice ale acestui serviciu. De asemenea, în cadrul proiectului au fost publicate manuale privind *Medicina paliativă pentru medicii de familie și pentru studenții medici*. Cinci sute de manuale pentru studenți au fost oferite bibliotecii universitare, iar 700 de manuale vor fi distribuite specialiștilor din sistemul național de sănătate.

Conferința finală a proiectului, cu genericul „Asistența Paliativă – abordări contemporane și perspective”, va avea loc pe 28 iunie 2017. În cadrul evenimentului vor participa specialiști notorii în asistența paliativă din România și din țara noastră.

Denumirea canalului media: www.e-sanatate.md

Titlul știrii: **Fortificarea capacităților umane în domeniul îngrijirii paliative în Republica Moldova**

Data publicării: **27.06.2017**

Categoria: **societate**

Articol pozitiv/neutru/negativ: **pozitiv**

Rezumat: Proiectul „Fortificarea capacităților umane în domeniul îngrijirii paliative în Republica Moldova” a fost implementat în perioada ianuarie 2016 - iunie 2017, în cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, cu suportul Fundației Soros-Moldova. Acesta are drept scop dezvoltarea capacităților USMF „Nicolae Testemițanu” pentru implementarea programelor de instruire în domeniul asistenței paliative la nivel universitar, postuniversitar și de formare continuă. Deoarece asistența paliativă este un domeniu care necesită abordare sistemică, în cadrul proiectului, a fost creată o echipă multidisciplinară de specialiști de la diferite catedre (terapeuți, medici de familie, anesteziologi, oncologi, psihologi și filozofi), care au fost instruiți ca formatori pentru a obține cunoștințele și abilitățile necesare ca să țină acest curs în continuare. Douăsprezece persoane de la USMF „Nicolae Testemițanu” au fost certificate ca formatori în asistența paliativă ca urmare a instruirii în cadrul unui program de 4 luni, oferit de Centrul de Studii pentru Medicină Paliativă al Fundației HOSPICE Casa Speranței Brașov, România.

Link: <http://www.e-sanatate.md/News/7163/fortificarea-capacitatilor-umane-in-domeniul-ingrijirii-paliative-in-republica-moldova>

„Fortificarea capacităților umane în domeniul îngrijirii paliative în Republica Moldova”

27 06 2017 20:32 288 vizualizări 10 0 0

Foto: frontlinecaresolutions.com

Miercuri, 28 iunie, va avea loc conferința finală a proiectului cu genericul „Asistența Paliativă – abordări contemporane și perspective”. La eveniment participă specialiști notorii în asistența paliativă din România și din Republica Moldova. Evenimentul va avea loc în Sala Senatului a USMF „Nicolae Testemițanu”, începând cu ora 13:00.

Proiectul „Fortificarea capacităților umane în domeniul îngrijirii paliative în Republica Moldova” a fost implementat în perioada ianuarie 2016 - iunie 2017, în cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, cu suportul Fundației Soros-Moldova.

Acesta are drept scop dezvoltarea capacităților USMF „Nicolae Testemițanu” pentru implementarea programelor de instruire în domeniul asistenței paliative la nivel universitar, postuniversitar și de formare continuă.

Deoarece asistența paliativă este un domeniu care necesită abordare sistemică, în cadrul proiectului, a fost creată o echipă multidisciplinară de specialiști de la diferite catedre (terapeuți, medici de familie, anesteziologi,

oncologi, psihologi și filozofi), care au fost instruiți ca formatori pentru a obține cunoștințele și abilitățile necesare ca să țină acest curs în continuare. Douăsprezece persoane de la USMF „Nicolae Testemițanu” au fost certificate ca formatori în asistența paliativă ca urmare a instruirii în cadrul unui program de 4 luni, oferit de Centrul de Studii pentru Medicină Paliativă al Fundației HOSPICE Casa Speranței Brașov, România.

Totodată, în cadrul proiectului a fost elaborat modulul de instruire în Medicina paliativă, care a devenit obligatoriu în programul universitar pentru studenții din anul V de la facultățile de Medicină nr. 1 și Medicină nr. 2. Ca rezultat, în anul universitar 2016-2017, în premieră, toți studenții din anul V au trecut modulul de 40 de ore dedicat asistenței paliative, unde, pe lângă subiectele clinice, managementul durerii și al simptomelor pacientului în paliativă, s-a pus accent pe subiecte dedicate comunicării diagnosticului grav, aspectelor spirituale, psihologice și religioase în abordarea comunicării cu acești pacienți și cu familiile lor.

Conform politicii actuale a sistemului sănătății, pacienții aflați în paliative sunt în grija și responsabilitatea medicilor de familie. Din acest motiv, proiectul a dedicat o mare parte din activități dezvoltării capacităților în instruirea medicilor de familie. Ca rezultat, au fost elaborate un program de instruire pentru rezidenți la modulul Medicina paliativă și unul similar pentru formarea continuă a medicilor de familie, care a fost aprobat de Ministerul Sănătății. De asemenea, proiectul dat a finanțat instruirea a 100 de medici de familie la nivel de țară în cadrul unui curs de 40 de ore. Instruirile s-au desfășurat atât prin seminare teoretice, cât și lecții de dezvoltare a abilităților practice, organizate la Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală. Atât studenții din anul V de studii, cât și medicii la perfecționare au participat la diferite scenarii de simulare și de briefinguri, care au avut un impact semnificativ.

În ultima etapă a proiectului, vor fi instruiți 50 de manageri ai instituțiilor medicale, care urmează să-și fortifice capacitățile pentru dezvoltarea și aplicarea unor îngrijiri adecvate și corecte pacienților aflați în stări terminale. Aceștia vor studia, în special, aspectele juridice și organizatorice ale acestui serviciu.

Un merit important al proiectului este publicarea a două manuale de Medicina paliativă pentru studenți și pentru medicii de familie. Două sute de manuale pentru studenți au fost oferite Bibliotecii Științifice Medicale a USMF „Nicolae Testemițanu”, iar 700 de manuale vor fi distribuite specialiștilor din sistemul național de sănătate.

Denumirea canalului media: www.e-sanatate.md

Titlul știrii: **Tot mai mulți lucrători medicali sunt instruiți în sfera îngrijirii paliative, datorită unui proiect finanțat de Fundația Soros-Moldova**

Data publicării: **27.06.2017**

Categoria: **știri interne**

Articol pozitiv/neutru/negativ: **neutru**

Rezumat: Deoarece asistența paliativă este un domeniu care necesită o abordare complexă, în cadrul proiectului a fost creată o echipă multidisciplinară de specialiști de la diferite catedre (terapeuți, medici de familie, anesteziologi, oncologi, psihologi și filozofi), care au fost instruiți ca formatori pentru a obține cunoștințele și abilitățile necesare ca să țină acest curs în continuare. Astfel, 12 specialiști de la USMF „Nicolae Testemițanu” au primit certificate de formatori în asistența paliativă și urmează să transmită cunoștințele lor mai departe. Ei au studiat experiența în domeniul paliaticei în cadrul unui program de patru luni, în cadrul Centrului de Studii pentru Medicină Paliativă al Fundației HOSPICE Casa Speranței Brașov, România. O altă noutate îmbucurătoare este faptul că începând cu anul de studii 2016-2017, în premieră, toți studenții din anul V de la Medicină au trecut modulul de instruire de 40 de ore în medicina paliativă. Modulul a devenit obligatoriu în programul universitar pentru studenții din anul V de la facultățile de Medicină nr. 1 și Medicină nr. 2.

Link: <http://e-sanatate.md/News/7175>

Tot mai mulți lucrători medicali sunt instruiți în sfera îngrijirii paliative, datorită unui proiect finanțat de Fundația Soros-Moldova

30 06 2017 11:03

1300 vizualizări

Share 0

Tweet 0

in Share 0

Autor: Silvia Rotaru

Răpuși de boală, fără speranțe și singuri în fața sfârșitului necrutător, așa sunt lăsați cei mai mulți dintre oamenii aflați în faze terminale ale bolii. Din cei aproximativ 25.000 de mii de bolnavi din Moldova, care nu mai au șanse de supraviețuire, doar 5.000 beneficiază anual de îngrijiri paliative, atât de necesare oamenilor muribunzi. Lipsa cadrelor calificate ar fi cauza principală, dar și accesul la medicamente opioide și subfinanțarea domeniului, spun specialiștii.

În ianuarie 2016 Fundația Soros - Moldova a început un proiect ce ține de fortificarea capacităților umane în domeniul îngrijirii paliative în Republica Moldova. Acesta a avut drept scop dezvoltarea capacităților Universității de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” de dezvoltare și aplicare a programelor de instruire în domeniul asistenței paliative la nivel universitar, postuniversitar și de formare continuă. Astfel, pe parcursul celor 18 luni, cât a durat instruirea, 100 de medici de familie și 50 de directori de spitale au participat la un curs de 40 de ore în domeniul îngrijirii paliative. Aceștia au

participat la ore teoretice, dar și practice organizate la Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală.

Educația specialiștilor în sfera îngrijirii paliative este o componentă de bază în cadrul sistemului de sănătate, spun specialiștii. „Putem avea politici foarte bine dezvoltate, putem avea acces la medicamentele necesare, dar în momentul în care medicii nu au cunoștințe suficiente ca să poată să ofere serviciile necesare pacientului, atunci aceste eforturi sunt zadarnice. Este foarte important ca acest curs să devină obligatoriu la diverse nivele de educație, astfel încât toată armata aceasta de oameni care oferă servicii pacienților să aibă calificarea necesară”, a declarat pentru Sănătate INFO directorul Departamentului de Sănătate Publică al Fundației Soros Moldova, Liliana Gherman.

Foto: E-Sănătate.MD

Îngrijirea paliativă este menită să amelioreze calitatea vieții pacienților și familiilor acestora, care se confruntă cu probleme asociate unei boli avansate și progresive, prin înlăturarea suferinței, tratamentul durerii și a altor probleme de natură fizică, socială și spirituală.

Studentii învață cum să acorde îngrijiri bolnavilor în faze terminale

Deoarece asistența paliativă este un domeniu care necesită o abordare complexă, în cadrul proiectului a fost creată o echipă multidisciplinară de specialiști de la diferite catedre (terapeuți, medici de familie, anesteziologi, oncologi, psihologi și filozofi), care au fost instruiți ca formatori pentru a obține cunoștințele și abilitățile necesare ca să țină acest curs în continuare. Astfel, 12 specialiști de la USMF „Nicolae Testemițanu” au primit certificate de formatori în asistența paliativă și urmează să transmită cunoștințele lor mai departe. Ei au studiat experiența în domeniul paliaticei în cadrul unui program de patru luni, în cadrul Centrului de Studii pentru Medicină Paliativă al Fundației HOSPICE Casa Speranței Brașov, România.

O altă noutate îmbucurătoare este faptul că începând cu anii de studii 2016 – 2017, în premieră, toți studenții din anul V de la medicină au trecut modulul de instruire de 40 de ore în medicina paliativă. Modulul a devenit obligatoriu în programul universitar pentru studenții din anul V de la facultățile de Medicină nr. 1 și Medicină nr. 2.

„Pentru o instruire în îngrijirea paliativă este nevoie de un curs multidisciplinar. Acesta trebuie să conțină înțelegerea noțiunilor de bază în îngrijirea paliativă, managementul durerii, managementul simptomelor. Studenții au învățat și cum să comunice diagnosticul. S-a pus accentul pe aspecte de ordin spiritual, psihologic și religios în comunicarea cu acești pacienți și cu familiile lor”, susține Rodica Gramma, conferențiar universitar, Școala de Management în Sănătate Publică, USMF.

De asemenea, atât studenții de la anul V, cât și medicii care au trecut stagiile au participat la diferite scenarii de simulare a cazurilor cu pacienți muribunzi.

Doctorii spun că au învățat lucruri utile, multe știute deja. Aceștia recunosc însă că lipsa cadrelor umane în acest domeniu se simte. „Este nevoie de resurse financiare și umane, dar cel mai de preț sunt resursele umane. Este nevoie de oameni bine instruiți, cu dedicare, cu aptitudini și responsabili”, afirmă directorul Spitalului Raional Telenești, Alexei Bivol.

„A fost un curs foarte interesant și bine structurat. Am învățat care este tactica de acordare a asistenței medicale, spirituale, ca omul să poată pleca de printre noi cu demnitate. Acești pacienți au mereu dureri insuportabile, iar noi avem menirea să le alinăm durerea cu medicamente, cu îngrijirea necesară, discutând cu ei,” a precizat și directorul Spitalului Raional Basarabeasca, Dorina Belous.

Specialiștii spun că ceea ce au reușit să facă important în cadrul acestui proiect este editarea și scoaterea de sub tipar a două manuale de Medicina paliativă pentru studenți și pentru medicii de familie. Dintre acestea, 200 de manuale au fost oferite Bibliotecii Universității de Medicină, iar 700 - vor fi distribuite specialiștilor din sistemul național de sănătate. Totalurile acestui proiect au fost prezentate în cadrul unei conferințe cu genericul „Asistența Paliativă – abordări contemporane și perspective”, la care au participat specialiști în asistența paliativă din Moldova și România.

Calitatea serviciilor contează cel mai mult

Conform legislației actuale, fiecare spital public trebuie să asigure un anumit număr de locuri pentru bolnavii aflați în ultimele zile de viață. Paturile sunt repartizate în funcție de numărul populației. De exemplu, acum într-un raion cu o populație de peste 100.000 de locuitori, o instituție trebuie să aloce între 8 și 10 paturi, deși necesarul ar fi mult mai mare. Totuși, nu numărul de paturi ar fi atât de important, ci mai degrabă să înțelegem când un pacient are nevoie de îngrijiri paliative și să i le oferim calitate.

„Nu contează de ce maladie suferă pacientul și în ce stadiu este aceasta, noi trebuie să scoatem în evidență nevoile lui și ale familiei sale. Un rol important în această schemă îl are medicul de familie. El este pilonul, de aceea anume el trebuie, în primul rând instruit”, spune Vladimir Pogoneț, responsabil de serviciul îngrijiri paliative și durere la Institutul Oncologic.

De-a lungul anilor specialiștii în domeniu au lucrat la o serie de documente menite să controleze simptomele bolnavilor în ultima fază a bolii. Astfel, a fost elaborat protocolul clinic controlul durerii în cancer, simptomatologia gastro-intestinală, simptomatologia respiratorie și controlul tegumentelor, protocolul cu particularități HIV SIDA, TB și pediatrie. Deocamdată, însă, acestea rămân neaprobat. În acest an autoritățile din sănătate au aprobat protocolul clinic național „Îngrijiri paliative la copil”, un protocol clinic pioner primordial în această sferă. De asemenea, a fost elaborat un model nou de îngrijiri paliative care include tratamentul curativ, paliativ, servicii hospice, dar și îngrijiri în perioada de doliu.

O problemă cu care se confruntă sistemul paliativ din Moldova este accesibilitatea redusă a medicamentelor necesare bolnavilor în ultima fază a bolii. Stocurile de forme orale și transdermice nu sunt suficiente, iar pastilele, plăsturele transdermice nu sunt accesibile în toate farmaciile. De asemenea, un număr foarte mic de farmacii distribuie opioide. În general, formele de opioide pentru copii lipsesc.

Pentru anul 2017 din banii CNAM a fost alocată aproape 5 milioane de lei pentru contractarea serviciilor de îngrijiri paliative, deși necesitățile ar fi mult mai mari. CNAM a mai alocat 8 milioane de lei pentru acoperirea necesităților pacienților cu stome, care sunt în număr de 1.500 pe țară. Pentru ei au fost procurate pungile cu stome distribuite în premieră gratuit.

Finanțarea paliaticei din surse publice

Potrivit directorului executiv, Fundația Angelus Moldova, Valerian Isac, lucrurile s-au îmbunătățit de-a lungul anilor, în domeniul serviciului paliativ. Dacă facem o comparație între anul 2010 când din fondul CNAM, pentru o vizită la domiciliu se alocă 36 de lei, pentru anul acesta suma s-a ridicat la 181 de lei. În anul 2010 pentru o zi de spitalizare se alocă 96 de lei, în anul 2017 s-au alocat 351 de lei.

Pentru comparație, în România pentru o zi de îngrijire se alocă 235 de lei, echivalentul a 1.069 de lei, iar pentru îngrijiri la domiciliu - 65 de lei per vizită, echivalentul a 296 de lei moldovenești. Tot în România pentru îngrijirea paliativă medicii primesc un spor de 50 la sută din salariu în spitalele publice. Totuși, specialiștii de peste Prut susțin că în unele direcții Republica Moldova a făcut pași concreți. „La unele etape sunteți înaintea României și mă refer la faptul că aveți o serie de acte normative aprobate de către autorități, ghiduri, protocoale. La noi acestea nu sunt aprobate de autorități”, spune Vladimir Poroch, medic șef Îngrijiri paliative la Institutul Regional de Oncologie Iași, România.

Acum în Moldova serviciile de îngrijiri paliative sunt prestate de centrul de zi și echipa mobilă a Hospice Angelus Moldova, Hospice-ul din Zubrești, Strășeni, secția Îngrijiri paliative din cadrul spitalului municipal nr.4 din Chișinău, Institutul de Oncologie, 12 echipe mobile de îngrijire paliativă la domiciliu din cadrul Asociației Naționale de Tratament Paliativ, consultați de îngrijire paliativă în ambulatoriu de la Institutul de Oncologie, medici de familie. În acest an un nou centru de îngrijiri paliative pentru copii a fost deschis la Isacova, raionul Orhei, și în cel mai scurt timp va putea presta servicii de reabilitare.

Specialiștii afirmă că până la calitatea veritabilă în paliatice mai este nevoie de investiții și timp. Pe lângă pregătirea specialiștilor, care ar putea oferi aceste servicii, ar fi primordial ca pacienții aflați în faze terminale ale bolii să stea într-o secție specializată, adaptată necesităților lor. În plus, pentru serviciile paliative nu există buget separat, banii fiind oferți de CNAM pentru servicii medicale comunitare, care se împart în servicii de îngrijiri medicale la domiciliu și îngrijiri paliative laolaltă. „Este nevoie ca în fiecare raion, să fie o echipă mobilă și o unitate cu paturi, care să lucreze sub același acoperiș. Dacă această echipă va funcționa sub un singur acoperiș, atunci banii vor fi repartizați într-un singur loc. Ei vor fi gestionați și vor acoperi necesitățile întregului raion”, explică directorul Hospice Valerian Isac.

Astfel, autoritățile din domeniu își propun crearea unui hospice contemporan ca model pentru țară, dezvoltarea serviciilor specializate de îngrijiri paliative în fiecare raion, personal instruit și remunerat corespunzător, dar și acces suficient la medicamente pentru controlul durerii și a altor simptome.

Moldova a integrat îngrijirea paliativă în sistemul de sănătate, începând cu anul 2010 când a fost aprobat Standardul Național de Îngrijiri Paliative și Protocoalele clinice naționale în dispnee, stare terminală, patologie gastrointestinală, durere în cancer și escare.